

דף קכ.

עין משפט א.

או"ח סימן תריב סעיף ב

ב. כל האוכלים מצטרפין לשיעור זה, אפי' מלח שעל הבשר^ב, וציר של ירק, אבל אכילה ושתייה אינן מצטרפות^ג.

עין משפט ג.

או"ח סימן תפא סעיף ד

ה. יוצא אדם במצה שרויה^ד והוא שלא נימוחה, אבל אם בישלה אינו יוצא בה ידי חובה^ה.

ב. דמלח וציר הם מכשירי האוכל וכאוכל הם ולא משקה. מגמ' יומא פ' ע"ב. וה"ה שרה פתו ביין או במים מצטרף היין או המים לפת. מ"ב אות ד', דהוי כאוכל.

ג. דקים להם לחכמים שאין דעתו מתיישבת בכך. כמ"ש ביומא פ"א ע"א. וה"ה פירר האוכל לפירורין דקין ואכל אותם אחת אחת אם אין כדי אכילת פרס באכילתו פטור. כ"כ הרמב"ם בפ"י המשנה פ"ג דכריתות, ורש"י ביומא דף פ' ע"ב. ומ"ב אות ו'. ולענין ברכה אחרונה עיין בסי' ק"ץ, וכה"ח שם אות י"ח.

ד. מברייטא שם דף מ"א וכרבי יוסי, וכתב הב"י מהרוקח דוקא אם רוצה לשרות אותה במים או ביין קרים מותר, אבל בתבשיל חם או במים רותחים אסור, והיינו שהיד סולדת בהם. פר"ח. וגם בכלי ראשון אם אין היד סולדת בהם מותר ויצא, והב"ח כתב להחמיר גם בכלי שני משום דליכא טעם מצה בזה אם לא שזה צורך גדול. כה"ח אות מ"ה. ועיין בברכי יוסף דהסכמת האחרונים שעדיף שיפורר המצה לפירורים דקים אם הוא אדם זקן ויוצא ידי חובה ועדיף מלשרות אותה במים. כה"ח אות מ"ו.

ו. ומשמע מלשון השו"ע אפי' שרויה ביין מותר ויוצא בה, אבל מלשון הרי"ף והרמב"ם והרא"ש משמע דוקא במים אבל ביין זה מבטל טעם המצה ואסור, וע"כ אין להקל ביין אם לא שהוא חולה. וגם במים כתב הרי"ף דלא התירו אלא לזקן או חולה וגם מלשון השו"ע משמע דזה רק דייעבד כה"ח אות מ"ז. אבל במרק לא יצא שזה מבטל טעם מצה, וכל זה כששורה המצה בהם זמן מה אבל להטביל ומיד להוציא אין זה מבטל טעם מצה. שם באות מ"ח.

ה. שאז בטל ממנה טעם מצה, והט"ז בס"ק ב' כתב הגם שאם בלע מצה יצא ולא בעינן שיטעם טעם מצה כמו במרור, אבל מ"מ היא בעצמה צריך שיהיה בה טעם מצה, וע"י בישול בטל ממנה טעם מצה. כה"ח אות נ"ב.

ה"ה אם כבש את המצה מעת לעת הוי כמבושל ואינו יוצא בזה. ובמבושלת שאינו יוצא בה אפי' לזקן וחולה וגם בדיעבד אינו יוצא. כה"ח אות נ"ד.